

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0409/ 1461

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

4 พฤษภาคม 2552

เรื่อง การปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 และการกำหนดวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0506/5681 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ค่าใช้จ่ายโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 (เพิ่มเติม)
2. ข้อมูล เรื่อง การกำหนดวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ

1. เรื่องเดิม

1.1 ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบมาตรการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 และรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน 7 คณะ ตามมติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ และ 13 มีนาคม 2552 โดยกำหนดเป้าหมายปริมาณรับจำนำ จำนวน 2.5 ล้านตัน โดยให้ อคส.และ อ.ค.ก.รับฝากและออกไปประทวน และ ช.ก.ส.รับจำนำใบประทวนที่ อคส.และ อ.ค.ก.ออกให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ระยะเวลารับจำนำ 16 มีนาคม - 31 กรกฎาคม 2552 ยกเว้น ภาคใต้ ระยะเวลารับจำนำ กรกฎาคม – กันยายน 2552 โดยหากเงินเพื่อใช้ในการรับจำนำข้าวนาปรัง ปี 2552 ที่จะขอใช้จากวงเงินกู้สำหรับการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตร (110,000 ล้านบาท) ไม่เพียงพอ ให้ขอใช้เงินทุนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

1.2 คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กชช.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2552 ดังนี้

(1) การปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีในวันที่ 6 พฤษภาคม 2552 เพื่อพิจารณาอนุมัติปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 จากเดิมที่กำหนดไว้ 2.5 ล้านตัน เพื่อให้ครอบคลุมกับปริมาณผลผลิตข้าวเปลือกนาปรังที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2552 ที่คาดว่าจะมีจำนวน 4.464 ล้านตันข้าวเปลือก และระยะเวลารับจำนำที่ยังคงเหลืออยู่จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2552 (ภาคใต้สิ้นสุดเดือนกันยายน 2552) รวมทั้งศักยภาพของหน่วยปฏิบัติและความสามารถในการกำกับดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม – 27 เมษายน 2552 ได้รับจำนำข้าวเปลือกนาปรังไปแล้ว จำนวน 2.122 ล้านตัน โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ กชช. คำนวณค่าใช้จ่าย เป้าหมายปริมาณรับจำนำที่จะปรับเปลี่ยน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติและคณะกรรมการ นโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรได้มีมติอนุมัติไว้แล้ว

ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 แล้ว มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ กชช. จัดสรรปริมาณการรับจำนำข้าวเปลือกให้แก่แต่ละจังหวัดตาม เกณฑ์ผลผลิตเพื่อกระจายการรับจำนำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง

(2) การกำหนดวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ

เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดให้วันที่ 5 มิถุนายน ของทุกปี เป็นวันข้าว และชาวนาแห่งชาติ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักของคนไทยทั่วประเทศ และยกย่องเชิดชูชาวนาที่ผลิตข้าวให้คนไทยมีอาหารบริโภคอย่างอุดมสมบูรณ์ตลอดมาตามที่กรมการข้าวเสนอ

เนื่องจากวันที่ 5 มิถุนายน 2489 เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 พร้อมด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ องค์ปัจจุบัน ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการทำนา ที่อำเภอบางเขน และทอดพระเนตรกิจการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้งได้ทรงหว่านข้าวด้วย พระองค์เองในแปลงนา นับเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกที่ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจในการทำนา จึงนับเป็นวาระสำคัญต่อกิจกรรมข้าวไทย

2. ข้อเท็จจริง

2.1 สถานการณ์ราคาข้าว ณ วันที่ 30 เมษายน 2552 ข้าวเปลือกเจ้านาปรัง 5% ราคาตันละ 9,000 – 10,500 บาท เมื่อเทียบกับราคารับจำนำที่กำหนดไว้ ตันละ 11,800 บาท ต่ำกว่าตันละ 2,050 บาท ส่งผลให้เกษตรกรนำข้าวเปลือกไปจำนำตามโครงการมากกว่าจำนำในตลาด ส่วนราคาขายส่งข้าวสารเจ้า 5% ตลาด กทม.ราคา 100 กก.ละ 1,650 – 1,660 บาท ลดลงจากช่วงเดือนมีนาคม 2552 ที่มีราคา 100 กก.ละ 1,700 – 1,710 บาท สำหรับราคาส่งออก F.O.B. เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2552 เทียบกับเดือนมีนาคม 2552 ข้าวขาว 5% ตันละ 542 เหรียญสหรัฐฯ ลดลงตันละ 66 เหรียญสหรัฐฯ ส่วนข้าวขาว 5% ของเวียดนาม ตันละ 460 เหรียญสหรัฐฯ ลดลงตันละ 4 เหรียญสหรัฐฯ ขณะที่ส่วนต่างของราคาข้าวขาว 5% ระหว่างไทยกับเวียดนามสูงถึงตันละ 82 เหรียญสหรัฐฯ ทำให้การส่งออกข้าวขาวของไทยแข่งขันกับเวียดนามได้ยาก

2.2 ผลการดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 ณ วันที่ 27 เมษายน 2552 ปริมาณข้าวเปลือกรับจำนำ รวมทั้งสิ้น 2,121,884 ตัน (อ.ค.ส. 1,320,038 ตัน และ อ.ค.ก. 801,846 ตัน) หรือร้อยละ 85 ของปริมาณข้าวเปลือกตามเป้าหมายโครงการ (ปริมาณข้าวเปลือกรวม 2.50 ล้านตัน) เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณผลผลิตข้าวเปลือกที่ออกสู่ตลาดแล้ว คิดเป็นร้อยละ 66 (ปริมาณข้าวเปลือก 3.210 ล้านตัน) คงเหลือข้าวเปลือกที่จะรับจำนำได้อีก จำนวน 378,116 ตัน หรือร้อยละ 15 โดยขณะนี้มีการรับจำนำเฉลี่ยประมาณวันละ 50,000 – 60,000 ตัน

สำหรับการดำเนินโครงการนาปรัง ปี 2552 อ.ค.ส.และอ.ค.ก. ในฐานะหน่วยงานปฏิบัติได้ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการปริมาณข้าวเปลือกที่รับจำนำหน่วยงานละ 1.25 ล้านตัน ซึ่งขณะนี้ อ.ค.ส. ดำเนินการแล้ว จำนวน 1,320,038 ตัน หรือร้อยละ 106 เกินปริมาณข้าวเปลือกตามโครงการ จำนวน 70,038 ตัน และ อ.ค.ก. ดำเนินการแล้ว จำนวน 801,846 ตัน หรือร้อยละ 64 คงเหลือข้าวเปลือกตามโครงการ จำนวน 448,154 ตัน หรือร้อยละ 36

2.3 การปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 2552

(1) ผลผลิตข้าวเปลือกนาปี ปี 2552 กระทรวงเกษตรฯ คาดการณ์ผลผลิตข้าวนาปี ปี 2552 ออกสู่ตลาดแล้วประมาณ 3.210 ล้านตัน หรือร้อยละ 42 (ผลผลิตข้าวเปลือกทั้งหมด 7.674 ล้านตัน) คงเหลือข้าวเปลือก จำนวน 4.464 ล้านตัน หรือร้อยละ 58 โดยข้าวเปลือกคงเหลือจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนพฤษภาคม 2552 จำนวน 1.611 ล้านตัน หรือร้อยละ 36 เดือนมิถุนายน 2552 จำนวน 1.169 ล้านตัน หรือร้อยละ 26 เดือนกรกฎาคม 2552 จำนวน 1.113 ล้านตัน หรือ ร้อยละ 24 และเดือนสิงหาคม – ตุลาคม 2552 จำนวน 0.571 ล้านตัน หรือร้อยละ 14

(2) กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กชช. ได้พิจารณาแล้วเห็นควรปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำ 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 ปรับเพิ่มปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปี จำนวน 1 ล้านตัน จากปริมาณรับจำนำ 2.5 ล้านตัน เป็น 3.5 ล้านตัน จะต้องใช้วงเงินรับจำนำเพิ่มเติม จำนวน 11,800 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ ค่าเก็บรักษาข้าวสาร (ระยะเวลา 6 เดือน) และค่าชดเชยดอกเบี้ย (ระยะเวลา 6 เดือน) เป็นจำนวนทั้งสิ้น 581.44 ล้านบาท

แนวทางที่ 2 ปรับเพิ่มปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปี จำนวน 1.5 ล้านตัน จากปริมาณรับจำนำ 2.5 ล้านตัน เป็น 4.0 ล้านตัน (เป็นปริมาณรับจำนำที่ใกล้เคียงกับการรับจำนำข้าวนาปี ปี 2551 ซึ่งมีปริมาณสูงสุด 3.971 ล้านตัน) จะต้องใช้วงเงินรับจำนำเพิ่มเติม จำนวน 17,700 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ ค่าเก็บรักษาข้าวสาร (ระยะเวลา 6 เดือน) และค่าชดเชยดอกเบี้ย (ระยะเวลา 6 เดือน) เป็นจำนวนทั้งสิ้น 872.16 ล้านบาท

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

2.4 การกำหนดวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิต ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมการข้าวเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ได้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติพิจารณากำหนดให้มีวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ เนื่องจาก (1) ประเทศไทยมีการปลูกข้าวมาไม่น้อยกว่า 5,000 ปี พื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 60 ล้านไร่ และมีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวประมาณ 3.7 ล้านครัวเรือน พระมหากษัตริย์ไทยทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่องานข้าวตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน (2) ข้าวเป็นพืชอาหารหลักของคนไทยทั่วประเทศ และชาวนาเป็นผู้เสียสละกำลังกายในการปลูกข้าวให้กับคนไทยได้บริโภค รวมทั้งยังเป็นพืชที่มีความสำคัญทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ (3) สมควรกำหนดให้มีวันข้าวและชาวนาแห่งชาติขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการระลึกถึงความสำคัญของข้าวและภาคภูมิใจที่ข้าวไทยมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก รวมทั้งเชิดชูเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีความวิริยะอุตสาหะตรากตรำ ทำงานหนักกว่าจะผลิตข้าวให้คนไทยได้มีอาหารบริโภคอย่างอุดมสมบูรณ์ตลอดมา เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นความสำคัญของข้าว และยกย่องชาวนาไทย

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

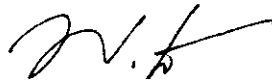
3. ข้อพิจารณา

3.1 เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับเปลี่ยนเป้าหมายปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552 จำนวน 1 ล้านตัน หรือจำนวน 1.5 ล้านตัน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ยังมีข้าวเปลือกที่จะออกสู่ตลาดช่วงเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2552 (ภาคใต้จะรับจำนำกรกฎาคม – กันยายน 2552) โดยวงเงินที่จะใช้ในการรับจำนำ ขอใช้เงินทุนของ ธ.ก.ส. โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจ่ายค่าดอกเบี้ยแก่ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR-1 หรือ 6% ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรับจำนำมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดเสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) พิจารณาต่อไป

3.2 เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดให้วันที่ 5 มิถุนายน ของทุกปี เป็นวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ตามที่กรมการข้าวเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติตามข้อ 3. ต่อไปด้วย
จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิwa นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร/โทรสาร. 0-2547-5502